

स्तन आत्म-जागरूकता सन्देश

१. आफ्नो जोखिमबारे जान्नुहोस्

- आफ्नो पारिवारिक स्वास्थ्य इतिहासबारे जान्नको लागि आफ्नो पारिवारिक सदस्यहरूसँग कुराकानी गर्नुहोस् ।
- स्तन क्यान्सरको सम्बन्धमा आफ्नो व्यक्तिगत जोखिमको बारेमा आफ्नो चिकित्सकसँग कुराकानी गर्नुहोस् ।

२. जाँच गर्नुहोस्

- यदतिपाईँ उच्च जोखिममा हुनुहुन्छ भने आफ्नो लागि किन जाँच परीक्षणहरू सही हुन्छ भन्नेबारे आफ्नो चिकित्सकलाई सोध्नुहोस् ।
- यदतिपाईँ औसत जोखिममा हुनुहुन्छ भने ४० वर्ष पुगे देखि सुरु गरेर प्रत्येक वर्ष एक पटक स्तनको एक्सरे गर्नुहोस् ।
- बीस वर्ष पुगे पछि किमतीमा पन प्रत्येक ३ वर्षमा एक पटक र चालीस वर्ष पुगेपछि प्रत्येक वर्ष रोग विषयक स्तन जाँच परीक्षण गर्नुहोस् ।

३. आफ्नो लागि के कुरा सामान्य हो भन्ने कुरा जान्नुहोस्

- आफ्नो स्तनमा यदनिम्न लखित मध्येको कुनै परिवर्तन आएको थाहा पाउनु भएमा तपाईँको स्वास्थ्य हेरचाह सेवा प्रदायकसँग भेट्नुहोस्
  - स्तन वा काखी क्षेत्र भित्र लोला, कडा खालको गाँठो वा मासु बाक्लो हुँदै गएको
  - स्तन सुन्निएको, न्यानोपन भएको, रातोपन वा कालो हुँदै गएको
  - स्तनको आकार र छाँटकाँटमा परिवर्तन
  - छाला खोपलिटो परनु वा खुम्चनु
  - स्तनको मुन्टोमा चलाउनु, पाप्रा भएको खटारि आउनु वा डाबर आउनु
  - स्तनको मुन्टो वा अन्य भाग भित्र पसनु
  - अचानक सुरु भएर स्तनको मुन्टोबाट तरल पदार्थ नसिकनु
  - स्तनको एक ठाउँमा नयाँ पडिा हुनु र नकिा नहुनु

४. स्वास्थ्य वर्द्धक जीवनशैली छनौट गर्नुहोस्

- आफ्नो शरीरको स्वस्थ तौललाई कायम राख्नुहोस् ।
- आफ्नो दैनिकर्यामा व्यायामलाई थप्नुहोस् ।
- मदरि पानलाई सीमति गर्नुहोस् ।
- रजोनवृत्तसिम्बन्धी हार्मोनको प्रयोगलाई सीमति गर्नुहोस् ।
- सकनुहुन्छ भने बच्चालाई स्तनपान गराउनुहोस् ।

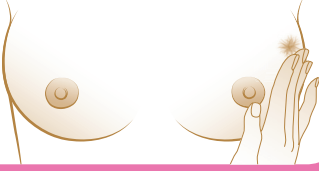
अझ बढी जानकारीको लागि हाम्रो वेब साइट हेर्नुहोस् वा हाम्रो स्तन हेरचाह क्लिनिकमा फोन गर्नुहोस् ।

आफ्नो लागि के कुरा सामान्य हो भन्ने जान्नुहोस्

सबै महिलाहरूको लागि स्तन क्यान्सरको लक्षणहरू एकै प्रकारका हुँदैनन् । तपाईंको स्तन सामान्यतः कस्तो देखिन्छ र कस्तो अनुभव हुन्छ भन्ने कुरा जान्नु महत्त्वपूर्ण छ । यदि तपाईंले कुनै परिवर्तन आएको थाहा पाउनु भयो भने आफ्नो स्वास्थ्य हेरचाह सेवा प्रदायकसँग भेट गर्नुहोस् ।

जानकारी दानि पर्ने परिवर्तनहरू नमिन् लगायतका छन्:

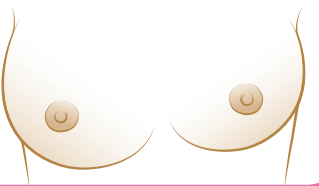
- स्तन वा काखी क्षेत्र भित्र लोला, कडा खालको गाँठो वा मासु बाक्लो हुँदै गएको

- स्तन सुन्निएको, न्यानोपन भएको, रातोपन वा कालो हुँदै गएको

- स्तनको आकार र छाँटकाँटमा परिवर्तन

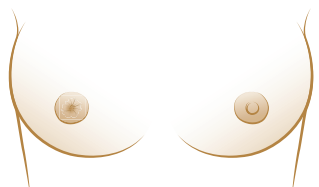
- छाला खोपलिटो पर्नु वा खुम्चिनु

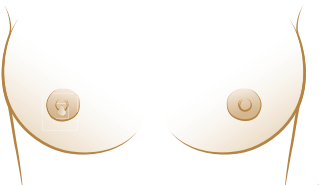
- स्तनको मुन्टोमा चलाउनु, पाप्रा भएको खटारि आउनु वा डाबर आउनु

- स्तनको मुन्टो वा अन्य भाग भित्र पस्नु

- अचानक सुरु भएर स्तनको मुन्टोबाट तरल पदार्थ नसिकनु

- एक ठाउँमा नयाँ पडिा हुनु र नकिको नहुनु

